

21.10.2021

Pirjo Karttunen

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN ASETUS LIIKENNE- JA VIESTINTÄVIRASTON SÄHKÖISEEN VIESTINTÄÄN LIITTYVISTÄ SUORITTEISTA PERITTÄVISTÄ MAKSUISTA

PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Liikenne- ja viestintäviraston sähköisen viestinnän maksuja koskevan Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksen (1453/2019) voimassaolo päättyy 31.12.2021. Esityksessä ehdotetaan annettavaksi saman niminen uusi asetus. Suurelta osin asetusten sisältö olisi nykyistä vastaava, mutta asetuksen 6 §:stä poistettaisiin tietyt numerointi- ja tunnusmaksut muistiossa esitetyn mukaisesti. Asetuksen sisältö säilyisi muilta osin muuttumattomana.

Asetuksen mukaisista maksuista arvioidaan kertyvän vuonna 2022 tuottoja yhteensä noin 8,0 miljoonaa euroa, joista julkisoikeudellisten maksujen osuus olisi noin 7,7 miljoonaa euroa ja näiden esityksen mukainen kustannusvastaavuus olisi 118 %.

Asetuksen olisi tarkoitus tulla voimaan 1 päivänä tammikuuta 2022 ja olla voimassa vuoden 2023 loppuun. Asetuskauden aikana ei ole odotettavissa merkittäviä muutostarpeita.

Toimivalta:

Valtion maksuperustelaki (150/1992) 8 §.

Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999) 34 §.

Laki eräiden ennakkoratkaisujen maksuperusteista (1209/2006) 2 §.

NYKYTILA

Valtion maksuperustelain (150/1992) mukaisia maksuja koskeva liikenne- ja viestintäministeriön asetus (1453/2019) Liikenne- ja viestintäviraston sähköisen viestinnän suoritemaksuista on annettu 19.12.2019. Asetusta on muutettu 1.1.2021 alkaen asetuksella 973/2020, ja sen voimassaolo päättyy 31.12.2021.

VALMISTELU

Asetusluonnos on valmisteltu virkatyönä liikenne- ja viestintäministeriössä yhteistyössä Liikenne- ja viestintäviraston kanssa.

Asetusluonnos on ollut lausuntokierroksella xx.xx. – xx.xx.2021. Lausuntopyyntö on ollut kaikille avoimesti kommentoitavana Lausuntopalvelu.fi –palvelussa. Lausuntoja saatiin xx kpl.

Lausunnoissa...

KESKEISET VAIKUTUKSET

Asetusesityksen mukaisista julkisoikeudellisista suoritemaksuista odotetaan kertyvän vuonna 2022 yhteensä noin 7,7 miljoonaa euroa ja liikeloudellisista suoritemaksuista vajaa 0,4 miljoonaa euroa.

Julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuudeksi muodostuisi 118 %. Laskelmat perustuvat tämänhetkisiin ennusteisiin, jotka tarkentuvat vielä. Tuotot kertyvät Liikenne- ja viestintäviraston toimintamomentille 31.01.02.

Tarkentuva kustannusvastaavuuslaskelma

	TA2021	TAE2022	2020	2021	2022
JULKISOIKEUDELLISET SUORITTEET			toteuma	tarkentuva ennuste	tarkentuva ennuste
Sähköisen viestinnän maksuasetus					
Tuotot			7 421	7 554	7 650
Kustannukset			5 979	6 249	6 506
Kustannusvastaavuus			124 %	121 %	118 %
JULKISOIKEUDELLISET SUORITTEET YHTEENSÄ					
Kaikki maksuasetukset					
Tuotot	100 877	103 900	99 680	103 077	109 339
Kustannukset	102 576	108 000	96 270	103 649	108 000
Kustannusvastaavuus	98 %	96 %	104 %	99 %	101 %

Liikenne- ja viestintäviraston toiminnan rahoituksesta yhteensä lähes 60 prosenttia koostuu maksullisen toiminnan tuotoista. Vuosien 2020 ja 2021 aikana Liikenne- ja viestintävirastossa on sopeutettu toimintaa merkittävästi. Toimintaa on tehostettu prosesseja ja toimintatapoja kehittämällä, toiminnan uudelleenjärjestelyillä ja uudelleen organisoinnilla. Toiminnan tehostamisen myötä hallitaan tulevaa henkilöstökustannusten kasvua.

Viraston maksullisella toiminnalla rahoitettavien tehtävien kokonaisuus on kuitenkin kasvanut ja tehtävät ovat laajentuneet. Henkilöresurssivajeesta on aiheutunut käsittelyaikojen pidentymistä osin kohtuuttoman pitkäksi. Virastossa käynnissä olevilla kehittämishankkeilla uudistetaan vanhentuneeseen teknologiaan perustuvat liikenteen järjestelmät. Kehittämishankkeet tulevat mahdollistamaan mm. digitalisaation ja sähköisten palvelujen laajentamisen. Riskinä kuitenkin on, ettei nykyisten järjestelmien vanhentuvaa teknologiaa saada korvattua, eikä unionilainsäädännön edellyttämiä täytäntöönpanotoimia tai kansallisen lainsäädännön tarpeita voida toteuttaa.

Viraston tuleekin pystyä turvaamaan palveluiden saatavuus ja palveluiden jatkuvuus asiakkaille varmistamalla riittävät resurssit tehtävien hoitamiseen. Viraston on kyettävä tuottamaan ja ylläpitämään turvalliset järjestelmät, joilla palveluita tuotetaan. Viraston palvelujen käsittelyaikatavoitteet ja asiakastietojärjestelmien kehitys tulee turvata ja maksullisen toiminnan tuottojen tulee vastata palvelujen tuottamisesta aiheutuneita kustannuksia.

Esityksessä ehdotetaan tiettyjen nykyisten numerointi- ja tunnusmaksujen poistamista. Teleyritykset ovat luopuneet poistettaviksi ehdotettujen numeroiden ja tunnusten käytöstä vähitellen usean vuoden ajan. Poistuneilla numeroilla ja tunnuksilla ei vuositasolla ole ollut merkittävää vaikutusta maksukertymään. Vuonna 2021 vaikutus on noin 10 000 euroa.

ASETUSLUONNOKSEN SÄÄNNÖSKOHTAISET PERUSTELUT

Asetusluonnoksen säännösten sanamuoto vastaa voimassa olevaa asetusta lukuun ottamatta 6 §:ää, josta poistetaan tiettyjä numerointi- ja tunnusmaksuja tarpeettomina.

1 § Soveltamisala

Asetuksessa säädetään sähköiseen viestintään liittyvistä suoritteista perittävistä maksuista ja niiden maksuperusteista sekä viraston liiketaloudellisista maksuista. Hallinnollista taajuusmaksuista ja Liikenne- ja viestintäviraston taajuushallinnollisista suoritteista perittävistä muista maksuista säädetään erikseen.

2 § Kiinteämaksuiset julkisoikeudelliset suoritteet

Pykälässä säädetään ne maksuperustelain mukaiset julkisoikeudelliset suoritteet, joista peritään kiinteät maksut, laki sähköisen viestinnän palveluista (917/2014) 295-296 §.

3 § Muut omakustannusarvon mukaiset julkisoikeudelliset suoritteet

Pykälässä säädetään julkisoikeudelliset suoritteet, joista peritään omakustannusarvon mukainen maksu toimenpiteeseen käytetyn ajan mukaisesti. Pykälän suoritteet liittyvät tietoturvaluotteiden, tietojärjestelmien sekä tietoliikennejärjestelmien tietoturvallisuuden arviointiin ja tietojärjestelmien suunnittelun neuvontapalveluun.

1) luokiteltua tietoa käsittelevien tietojärjestelmien tietoturva-akkreditointi; Laki viranomaisten tietojärjestelmien ja tietoliikennejärjestelyjen tietoturvallisuuden arvioinnista (1406/2011) 4 §, laki kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista (588/2004) 4 §, turvallisuusselvityslaki (726/2014) 60 §.

2) salaustuotteiden, muiden tietoturvaluotteiden ja tietoliikenneyhteyksiä hyödyntävien tuotteiden turvallisuuden tason arviointi; Laki kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista (588/2004) 4 §, laki sähköisen viestinnän palveluista (9017/2014) 304 § kohta 15. Lisäksi mahdolliset erityisarvioinnit, kuten tartuntatautilain väliaikainen muuttaminen (1227/2016).

3) viranomaisten tietojärjestelmien ja tietoliikennejärjestelyjen tietoturvallisuuden arviointi ja siihen liittyvä toimitilojen tietoturvallisuuden arviointi sekä todistuksen antaminen; Laki viranomaisten tietojärjestelmien ja tietoliikennejärjestelyjen tietoturvallisuuden arvioinnista (1406/2011) 4 §.

4) tietoturvallisuuden arviointilaitosten hyväksyntään liittyvät toimenpiteet; Laki tietoturvallisuuden arviointilaitoksista (1405/2011).

5) valtiovarainministeriön pyytämä tietojärjestelmien tai tietoliikennejärjestelyjen turvallisuutta koskeva selvitys; Laki viranomaisten tietojärjestelmien ja tietoliikennejärjestelyjen tietoturvallisuuden arvioinnista (1406/2011) 5 §.

6) sähkömagneettiseen hajasäteilyyn liittyvä arviointi; ja Laki kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista (588/2004) 4 §, EU:n neuvoston turvallisuussäännöt, jotka neuvoston päätöksensä ovat Suomea sitovia.

7) luokiteltua tietoa käsittelevien tietojärjestelmien suunnitteluun liittyvä neuvontapalvelu. Laki Liikenne ja viestintävirastosta (935/2018) ja sen Kyberturvallisuuskeskuksen tehtäviä koskeva kohta: toiminta edistää ja varmistaa tietojärjestelmien ja tietoliikennejärjestelyiden tietoturvallisuutta ja kun neuvontapalvelun kustannukset eivät ole vain vähäisiä.

4 § Maksulliset muut suoritteet

Pykälässä säädetään liiketaloudellisilla perusteilla hinnoiteltavista muista sähköiseen viestintään liittyvistä suoritteista.

1) Radioamatööriviestinnän pätevyystutkinto; Laki sähköisen viestinnän palveluista (917/2014) 265 §. Tutkinnon vastaanottaja voi olla myös viraston ulkopuolinen taho.

Muutoin suoritteita, joiden hankkiminen perustuu asiakkaan vapaaseen harkintaan ts. kysyntä ei perustu lakiin tai asetukseen, ja suoritteita voi tuottaa muukin taho.

5 § Muista omakustannusarvon mukaisista julkisista suoritteista perittävät maksut

Pykälässä säädetään 3 §:ssä tarkoitetuista suoritteista perittävistä maksuista. Maksut perustuisivat käytettyyn aikaan ja maksut perittäisiin käytettyä työtuntia kohden. Lisäksi säädetään toimenpiteisiin liittyvien matkakulujen perimisestä.

6 § Viestintäverkon numerointimaksut

Pykälässä säädetään sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014) 296 §:ssä tarkoitetun teleyrityksen tai muun numeron tai tunnuksen vastaanottavan yrityksen suorittamien vuosittaisten maksujen suuruudet. Numerointimaksut laskutettaisiin vuosittain kahdessa tai neljässä erässä.

Nykyiseen verrattuna poistettaviksi ehdotetaan kolmi-, neli- ja viisinumeroisen kaukoliikenteen operaattoritunnusmaksu sekä viisinumeroisen yleinen operaattoritunnusmaksu. Lisäksi ehdotetaan poistettaviksi seuraavia palvelunumerosarjoja koskevia maksuja: neljällä numerolla määritelty telealuekohtainen numerosarja ja vähintään viidellä numerolla määritelty telealuekohtainen numerosarja sekä myös maksuja suljetun käyttäjäryhmän tunnuksesta, centrex-teleyritystunnuksesta sekä teleksiverkon tilaajanumerosarjasta.

Liikenne- ja viestintäviraston määräykseen 32 yleisen puhelinverkon numeroinnista (32 T/2021 M) ei enää sisälly poistettaviksi ehdotettuja numeroita ja tunnuksia eikä niitä myöskään ole teleyrityksillä käytössä. Kyseiset maksut ovat tämän vuoksi perusteltua poistaa myös asetuksesta.

7 § Verkkotunnusmaksut ja verkkotunnusrekisterin todistusmaksut

Pykälässä säädetään sähköisen viestinnän palveluista annetussa laissa 295 §:ssä tarkoitetun verkkotunnuksen merkitsemisestä ja merkinnän uudistamisesta perittävistä kiinteistä verkkotunnusmaksuista.

8 § Voimaantulo

VOIMAANTULO

Esitetään, että asetus tulisi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2022 ja olisi voimassa vuoden 2023 loppuun.